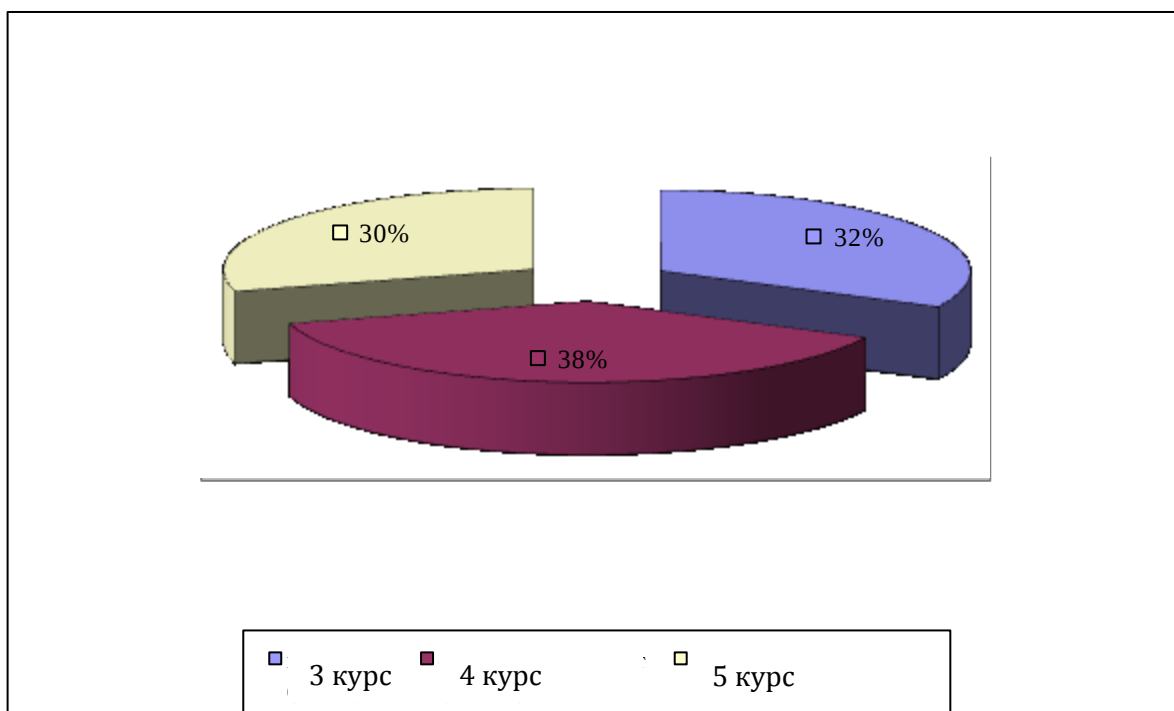

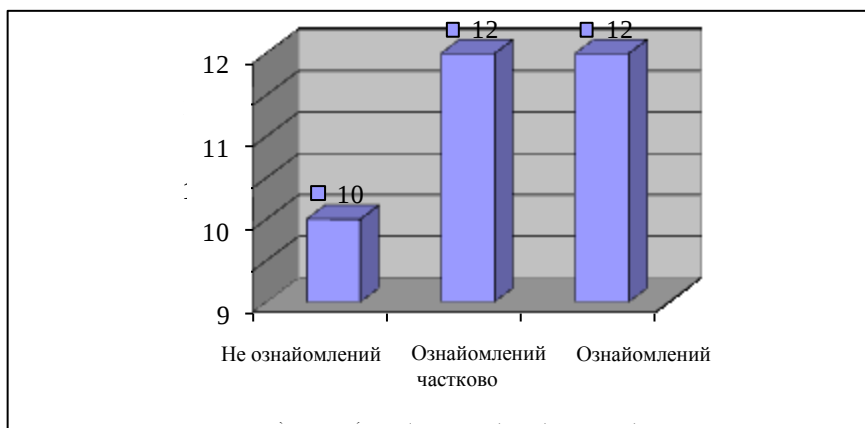
Опитування здобувачів ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» 2022

В опитуванні приймали участь 34 здобувача ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» кафедри психології №704.

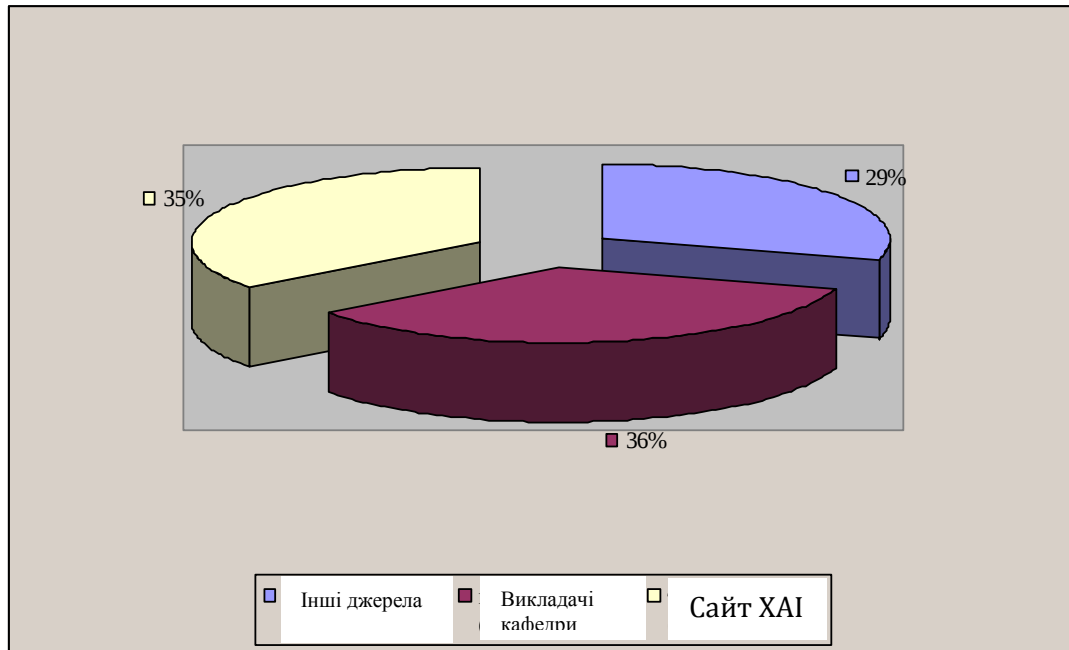
Перше питання: Ваш курс (на час опитування)?

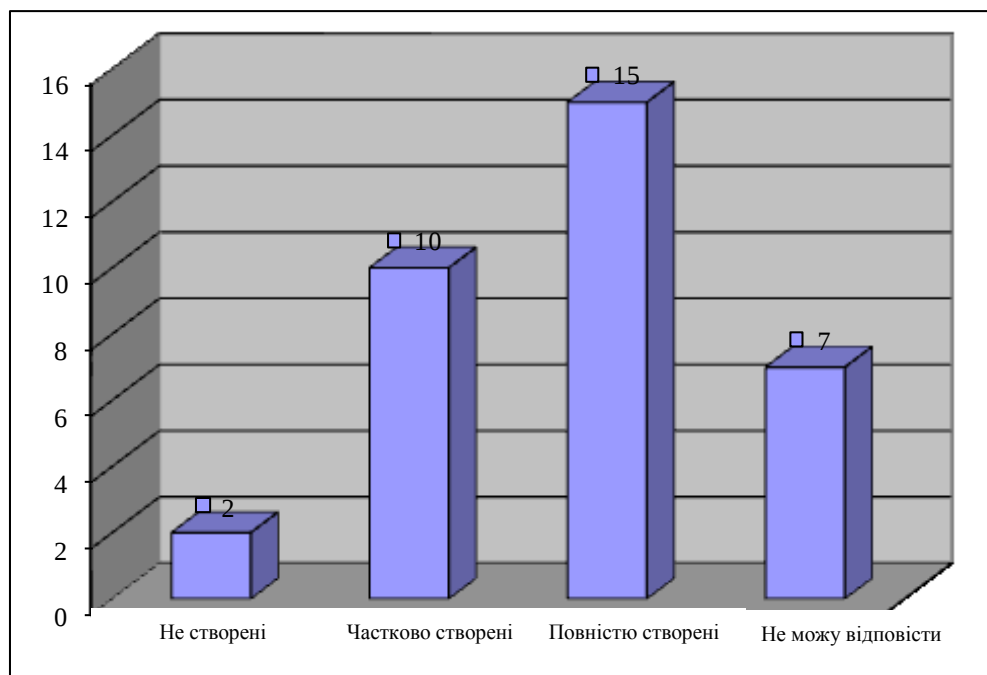
Друге питання: Чи ознайомлені Ви з освітньою програмою (ОПП) навчання за фахом?

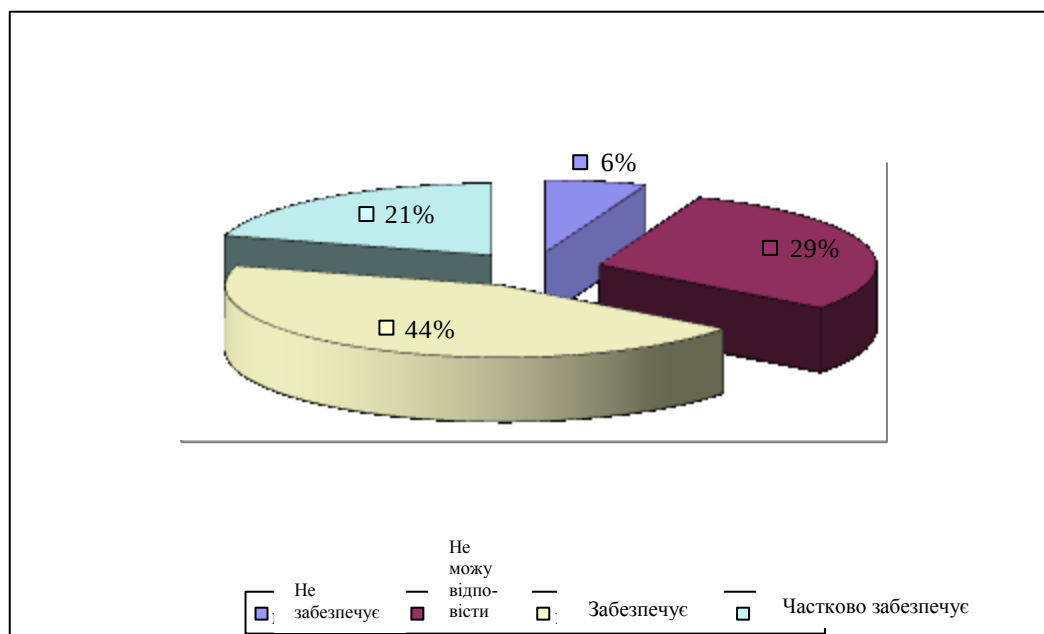
Третє питання: Звідки Ви мали можливість ознайомитися з ОПП?

Четверте питання: Оцініть, наскільки на кафедрі психології створені можливості для реалізації права на навчання з вибірових навчальних дисциплін?

П'яте питання: Чи вважаєте Ви, що навчання за ОПП забезпечує достатню практичну підготовку, яка дозволяє здобути знання та вміння, що необхідні для подальшої професійної діяльності?

У подальшому в анкеті було представлено чотири блока питань.

Результати за першим блоком анкеті: «Оцінка мети ОПП»

Оцінка мети ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» здійснювалась за 4 параметрами: рівень інтересу до ОПП, міра відповідності мети ОПП уявленням про сучасну діяльність психологів в організаціях, мотивуючий потенціал мети, повнота опису важливих для психолога компетентностей.

Застосовувалась 5-бальна шкала оцінювання.

За показником рівня інтересу до ОПП отримана середня оцінка 4,5 бали, що говорить про достатньо високий інтерес студентів до складових ОПП

«Психологічне консультування та психотерапія».

За показником міра відповідності мети ОПП уявленням про сучасну діяльність психологів в організаціях середня оцінка склала 4,2 бали, що також є високою та відображає узгодженість складових, єдину зорієнтованість компонентів ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» на підвищення компетентностей психологів саме у роботі в різних організаційних структурах.

Мотивуючий потенціал мети ОПП був оцінений на 4,3 бали, що є достатнім для заохочення здобувачів, однак потребує подальшого доопрацювання у напрямі підвищення.

За показником повнота опису важливих для психолога компетентностей отримана середня оцінка 3,9 балів, що говорить про те, що при визначенні мети ОПП «4,2» не були враховані важливі для здобувачів складові.

Найбільш актуальним учасники опитування вважають наступні:

- вміння долати внутрішньо-групові та між групові конфлікти, ефективно розв'язувати професійні кризи – 84%;

- вміння розробляти програми психологічної діагностики, корекції, профілактики та ін. - 89%;
- вміння проводити заходи психологічної діагностики, корекції, профілактики та ін. - 76%.

Отже, здобувачі вважають формування вмінь долати внутрішньо-групові та між групові конфлікти, ефективно розв'язувати професійні кризи та вміння розробляти програми психологічної діагностики, корекції, профілактики найбільш важливими для їх майбутньої успішної роботи.

Здобувачами також було запропоновано приділити увагу наступним знанням та вмінням, які не знайшли відображення у меті ОПП, а саме: «оптимізація власної поведінки», «професійні саморегуляційні вміння». Обговорення даних пропозицій буде проведено на кафедрі психології. Як варіант пропонується додати «оптимізація власних стратегій соціальної поведінки та навичок самоконтролю» як таку складову мети ОПП, що відповідає потребам саморозвитку студентів.

Результати за другим блоком анкети: «Загальні та спеціальні компетентності»

Загальні та спеціальні (фахові) компетентності оцінювались за показником актуальності – неактуальності.

Серед загальних компетентностей ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» здобувачі вищої освіти вважають найбільш актуальними наступні:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1) – 86%;
- Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. А саме самостійно оволодівати новими методами дослідження, гнучко адаптуватися до нових умов діяльності, вносити корективи у науково-практичний профіль своєї професійної діяльності у відповідності до необхідних професійних компетенцій (ЗК2) – 85%.

- Серед неактуальних загальних компетентностей здобувачі відзначили: Цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК5) – 56%; Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4) – 33%;
- Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК10) – 29%;
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК3) – 39%.

Потребують розвитку за оцінками здобувачів наступні компетентності:

- Здатність розробляти та управляти проектами (ЗК8) – 51%;
- Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК9) – 4%;
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК4) – 48%.

Висновок: не були обрані як об'єкти для свого подальшого розвитку та

вдосконалення ті компетентності, які отримали високі оцінки за показником актуальності (ЗК1, ЗК2), однак була обрана та компетентність, яка оцінювалась як неактуальна в сучасних умовах (ЗК4). Такі результати свідчать, про неоднорідність групи здобувачів їх уявлення про необхідні та бажані для розвитку вміння та навички, про високу невизначеність стосовно перспектив роботи психологом після закінчення підготовки за програмою.

Серед спеціальних (фахових) компетентностей ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» здобувачі вважають найбільш актуальними для себе такі:

- Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4) – 82%;

- Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. (СК3) – 81%.

- Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. (СК6) – 66%;

- Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях (СК11) – 70%.

Результати за третім блоком анкети:

Здобувачами були оцінені програмні результати ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» за критерієм сформованості на момент опитування таважливості подальшого розвитку. Були застосовані 5-бальні шкала оцінювання.

Найбільш розвинутими та сформованими здобувачі вищої освіти на другому (магістерському) рівні вважають такі:

- Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ПР1) – 4,5 бали середня оцінка;

- Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів (ПР2) – 4,6 балів;

- Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки (ПР3) – 3,9 балів.

Деякі програмні результати були оцінені на низькому рівні сформованості, а саме:

- Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. (ПР4) - 3,4 бала;

- Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість (ПР6) – 2,6 бала;

- Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у

писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях. (ПР7) – 2,8 балів;

- Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації (ПР8) – 3,3 бали;

- Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності (ПР9) – 2,8 бали;

- Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності (ПР12) – 2,8 бали.

Оцінки за показником важливості розвитку програмних результатів для майбутньої професійної діяльності виявили високий рівень – 4,2 загальна середня оцінка за всіма шкалами.

Результати оцінювання є узгодженими: здобувачі визначають пріоритетними вміннями для розвитку ті, які мають низькі значення за їх самооцінками.

Результати за четвертим блоком анкети: «Оцінка компонент ОПП»

Оцінка компонент ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» здійснювалась за 5-бальною шкалою: 5 – абсолютно необхідні; 4 – мають високу цінність; 3 – важко визначитися; 2 – мають обмежену цінність; 1 – не мають цінності.

Результати представлені у середніх значеннях.

Здобувачі оцінили як найбільш важливі наступні компоненти ОПП:

1. Клієнт-центрований підхід в психології (ОК2) – 4,8 балів;
2. Сімейне та подружнє психологічне консультування (ОК9) – 4,7 балів;
3. Психологія переживання та психотерапія життєвих криз (ОК8) – 4,7 балів;
4. Групові форми психологічної роботи (ОК6) – 4,3 балів;
5. Психологічна служба (ОК4) – 4,1 балів;

Як бачимо здобувачі зацікавлені як в дисциплінах циклу загальної та професійної підготовки, так і в певних компонентах блоку «Вибіркові дисципліни».

Нижче наведено оцінки, які отримали дисципліни з циклу «Вибіркові дисципліни», а саме:

1. Психологія сучасних сімейних стосунків – 3,6 бали;
2. Психотерапевтичний практикум аналіз випадків групової та індивідуальної роботи – 3,2 бали.
3. Основи аерокосмічної психології – 3,7
4. Основи кіберпсихології – 3,3
5. Основи соціальної психології – 3,2
6. Психологія лідерства та групової динаміки – 3,1
7. Психологія праці (з основами профорієнтації) – 3,8

8. Психологія особистості (з основами клінічної психології) – 3,4
9. Психологія сексуальності людини в цифровому просторі – 3,5

Отримана інформація потребує обміркування та подальшого обговорення у професійному колі. Деякі респонденти рекомендували змінити назви компонентів, зробити їх більш осучасненими.

Були внесені пропозиції поширити дисципліни загального циклу. Також рекомендовано ввести більше курсів, пов'язаних з проведенням наукових досліджень. Як варіант, можливі є введення в блок «Вибіркові дисципліни» складову «Методи аналізу даних», спрямовану на підвищення вмінь роботи з масивами даних, проведення складних заходів математико-статистичної обробки.

Напроти, такий компонент як «Англомовні комунікації» ми не вважаємо суттєвим, оскільки здобувачі демонструють рівень володіння іноземною мовою під час вступу на ОПП магістра. Подальше вдосконалення цих вмінь можна здійснювати в поза університетських навчальних центрах підвищення знань іноземної мови.

Найбільш сприятливими факторами, що забезпечують ефективне навчання в університеті, здобувачі вважають:

- збільшення часів індивідуальної роботи з викладачами – 55%;
- посилення мотивування з боку викладачів – 50%;
- урізноманітнення технологій та форм навчання – 45%;
- збільшення завдань для самостійної роботи – 35%

На ці аспекти буде звернута увага викладачів як на суттєві напрями підвищення якості навчання.

Основні рішення за результатами опитування:

1. У новій редакції ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» додати у формулювання мети освітньо-професійної програми компонент «Підготовка висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні наукові та практичні задачі в процесі навчання та професійної діяльності» як таку, що відповідає потребам суспільства у підготовці конкурентна спроможних кадрів.

2. У нову редакцію ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» включити до переліку вибірових складових програми наступні: «Методика та організація наукових досліджень», «Психологічна діагностика та корекція дітей та підлітків».

3. Регулярно, кожні 2-3 роки, оновлювати та поширювати блок вибірових дисциплін. Поширити блок «Вибіркові дисципліни» складовою «Методи аналізу даних», спрямовану на підвищення вмінь роботи з масивами даних, застосування складних методів математико-статистичної обробки даних.

4. Осучаснити та зробити більш зрозумілими назви певних складових ОПП, оскільки вони неоднозначно сприймаються здобувачами вищої освіти і

можуть викликати розгубленість на етапі обирання компонентів власної індивідуальної траєкторії навчання. Це стосується дисциплін «Англомовні комунікації» та «Психологія адиктивної поведінки».

5. Довести до відома викладачів кафедри психології, що викладають дисципліни за ОПП «Психологічне консультування та психотерапія» на другому (магістерському) рівні, що пріоритетними напрямками професійного розвитку здобувачів є наступні:

- здійснювати модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності;

- розробляти програми психодіагностичного обстеження, заходів психологічної корекції та розвитку властивостей особистості з урахуванням вітчизняних існуючих психологічних шкіл та підходів;

- впроваджувати авторські модифікації існуючих методів психодіагностики та психокорекції особистості на підставі проведення необхідних заходів стандартизації, перевірки їх надійності та валідності;

- демонструвати відповідальне ставлення до професійного самовдосконалення, проводити самодіагностику психічних властивостей, прогнозувати ймовірні напрями саморозвитку, визначати засоби запобігання розвитку особистісних та професійних деформацій.

- пропонується поширити блок вибірових дисциплін, додавши дисципліну «Психологічні аспекти штучного інтелекту»